ชื่อเรื่อง การจัดการความรู้ภาคเกษตรของชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ จากภูมิปัญญา ท้องถิ่น สู่ประชาคมอาเซียน อ.ชุลีกาญจน์ ไชยเมืองดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หน่วยงาน/คณะ ทุนอุดหนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปีที่พิมพ์ 2562

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาศักยภาพภาคการเกษตรของชุมชน จังหวัด เชียงใหม่ ในประเด็นการจัดการความรู้ภาคเกษตรของชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ จากภูมิปัญญา ท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในประเด็นการจัดการความรู้ภาคเกษตรของชุมชน ้จังหวัดเชียงใหม่ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการแข่งขันใน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โคยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และสนับสนุนด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณจากข้อมูลปฐมภูมิของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ้ด้วยความสมัครใจผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 ตำบล 17 กลุ่มเกษตรกร ที่มีศักยภาพ ในการพัฒนาสินค้าเกษตรชุมชน เมื่อเปรียบเทียบในระดับประชาคมอาเซียน อาศัยวิธีการวิจัยแบบ มีส่วนร่วม (PAR) วิเคราะห์ศักยภาพด้วย กรอบทฤษฎีการเชื่อม โยงองค์ความรู้แบบ Core Competency is Linked to Explicit and Tacit Knowledge องค์กรสามารถสร้างแกนกลางในการ ้จัดเก็บองค์ความรู้ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้างเข้า ไว้ด้วยกัน เพื่อรวมเป็นแหล่งองก์ความรู้ทั้งหมดขององก์กร ในขณะที่เราอยู่ในกระบวนการแปลง องค์ความรู้แบบไม่มีโครงสร้าง (Tacit Knowledge) ให้เป็น องค์ความรู้ที่มีโครงสร้าง (Explicit Knowledge) นั้น ระหว่างนั้นก็จะเป็นการสร้างองค์ความรู้แบบไม่มีโครงสร้างขึ้นมาใหม่อีกด้วย (generate new tacit knowledge) ผลการวิจัยพบว่า องค์ความรู้ของ กลุ่มเกษตรกรมีสมาชิกที่มี ้ความเชี่ยวชาญในด้านการผลิตสินค้า และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจได้ กลุ่ม เกษตรกรมีหน่วยงานที่คอยให้ความช่วยเหลือทั้งด้านความรู้ การจัดระบบ และเงินทุน

ผลการวิจัยได้องค์ความรู้ 10 ด้าน ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรกรทุกกลุ่มมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเป็นอย่างคื ด้านการ พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรของชุมชน สินค้าเกษตรของเกษตรกรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไป ในทางที่ดีขึ้น ด้านการตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตร มีการตรวจสอบมาตรฐาน ้สินค้าตลอดเวลาเพื่อพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรให้สูงขึ้น ด้านการส่งเสริมภาคการเกษตรของ ้องค์กรภาครัฐ กลุ่มเกษตรกรทุกกลุ่มมีหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มความรู้ ้ความชำนาญของกลุ่มเกษตรให้มากขึ้น ด้านการพัฒนากลุ่มธุรกิจเกษตร เกษตรกรมีการปรับปรุง สินค้าเกษตรให้ทันสมัยเข้ากับยุค มีการจัดการธุรกิจให้มีระบบมากขึ้น ทั้งการผลิตและการตลาค ้ด้านการพัฒนาและต่อยอดสินค้าเกษตร มีการยกระดับสินค้าให้เป็นเกรดพรีเมียม ขยายสู่ตลาดที่ ใหญ่ขึ้น ด้านการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรทุกกลุ่มได้เข้าร่วมการอบรม เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์ที่ถูกต้องแก่เกษตรกร แล้วนำไป ปฏิบัติอย่างถูกวิชี ด้านการพัฒนาชุมชนเกษตรสู่การท่องเที่ยวระดับอาเซียน กลุ่มเกษตรที่เข้าร่วมมื ้การพัฒนาจากพื้นที่เกษตรของตนเอง ยกระดับสู่แหล่งพื้นที่แห่งการท่องเที่ยวโดยการผสมผสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าร่วมด้วย ด้านการพัฒนาระบบเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่ม เกษตรที่เข้าร่วมได้นำความรู้จากการเข้ารบอมมาปรับใช้กับการผลิตสินด้าและการตลาด ให้ กระจายอยู่ทั่วของจังหวัดเชียงใหม่ ด้านการต่อยอดภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ และสาธารณะ เกษตรกรทุกกลุ่มมีการต่อยอดสินก้ำเกษตรให้เกิดประโยชน์โดยสามารถนำไปสู่ การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมกับกลุ่มเป้าหมาย และมีการพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์ให้เกิด รายได้ต่อตนเอง และองค์กร ทำให้ประชาชนมีคณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

<mark>คำสำคัญ</mark> : ชุมชนเกษตร ประชาคมอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง การวิจัยและพัฒนา การจัดการความรู้ Research Title:Knowledge management in agriculture for Chiang Mai
community: from local wisdom to ASEAN community Phase 3Researcher:ChuleeKarn ChalmuangdeeFaculty/Department:Chiang Mai Rajabhat UniversityResearch Fund Source:National Research Council of ThailandPublished Year:2019

Abstract

This study aims to develop the potentiality in knowledge management of Chiang Mai agricultural communities from local wisdom to ASEAN Communities. It is the qualitative research and supported by quantitative analysis. 17 groups of agriculturists from 9 districts attended the development project in order to develop agricultural products. Participatory action research was used in this study. The potentiality was analyzed by linking tacit knowledge and tacit knowledge. The organization could create core competency to accumulate and keep knowledge which connected tacit knowledge with explicit knowledge.

The result of study illustrated that members of agricultural groups were expertized in making products and could transfer knowledge to interested people. In addition, agriculturists were supported knowledge, management and capital by other organizations. This study could provide 10 issues of knowledge ; 1) every group of agriculturists took part in this development project could raise their productivities ; 2) the agricultural products could develop continuously; 3) it has the system of inspection which is standard ; 4) other organizations supported knowledge, and capital to agriculturists; 5) agriculturists could improve their products to compete with competitors and also increase the business management more systematic both production and marketing. They could enhance their products as a premium grade and enlarge their markets as a whole. All of the participants attended the training course of organic agriculturists could integrate local wisdom with farming and develop to be the tourist attraction.

Participants could apply their knowledge to make products efficiently and also they could enlarge their agricultural products to be advantageous so that it could create income for them and their communities as well as have a better quality of life.

Keyword(s): Agricultural Community, ASEAN Community, ASEAN Economic Competition, Sufficiency Economy, Research and Developing, Knowledge Management

จ